

Oqaasiliortut Ataatsimiinnerat
Pingasunngornermi septembarip 22-anni 2010
Ilimmarfimmi Oqaasileriffiup ataatsimiittarfiani.

Peqataasussat: Carl Chr. Olsen, Stephen Heilmann, Eva Møller Thomassen,
Abia Abelsen aamma Ellen J.Karlsen

Allatsi: Katti Frederiksen

Oqaluuserisassatut siunnersuutit:

1. Tikilluaqqusineq – Siulittaasoq tikilluaqqusivoq.
2. Kingullermik ataatsimiinnermit imaqarniliap akuerineqarnera - akuerineqarpoq.

Ilanngullugu nalunaarutigineqarpoq imaqarniliami pineqartumi sammineqarsimasut ilaat eqqaaneqarput: beton kalaallisut oqaasersiarisarpur betonngi-mik allanneqartartoq, kiisalu qaannanut plastikkiusunut kanomullu taaguusiussat pillugit siunnersuuteqartoqarmat imaqarniliami aalajangiussat qimerlooqqinneqartussanngorput.

3. [Kalaallit Nunaanni] Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiit-p naalisarnera Taaguutip naalisarneranik siunnersuusioqqusimmata Oqaasiliortunit **PiSiu** siunnersuutigineqartussatut aalajangiunneqarpoq.

4. Bæredygtighed, Omtanke, Omsorg (25.august 2010)
Oqaatsit qulaaniittut ORDBOGEN-imi nutserneqarsimaneri ullumikkumut qanoq naapertuutsigineri ilaatigut apeqquserneqarsinnaammata paasiniarneqarpoq oqaatsinut taakkununnga suut ullumikkut akuerisaanersut, imatullu Oqaasiliortuniit oqaasertalerneqarput:

Bæredygtighed – piujuartitsineq, nungasaataanngitsumik
Omtanke – isumatusaartumik, mianersortumik
Omsorg (pinngortitamut tunngatillugu) – tunguineq, isumaginninneq

Saaffiginnittup aamma kissaatigaa oqaatsinut taakkununnga pingasunut naapertuuttumik ataatsimut kalaallisut oqaatsimik nassaassaqaqarnersoq, Oqaasiliortullu oqaaseq '**sajaatsuuneq**' taakkununnga ataatsimut oqaatiginnimmat siunnersuutissamissut isumaqatigiissutigaat.

5. Sindslidelse kalaallisut (26.august 2010)
Sindslidelse kalaallisut assigiinngitsumik taagorneqartarpoq, ass. tarnikkut nappaat, tarnimikkut napparsimasut aamma tarnimikkut anniaatillit

(Peqqinnissaqarfinni taaguusersuutit), sindslidende - silamigut ajoqutilik (ORDBOGEN).

Saaffiginnittup siunnersuutigaa *silamikkut innarluutilinnik* taaneqartarnissaa, Oqaasiliortulli isumaqarput qulaaniittut kalaallisut taaguutit nalilersoqqinneqartariaqartut, ataatsimullu tamanut atugaasussamik taaguusiisoqarluni. Peqqinnissaqarfinni taaguusersuutinimi mental, psyke amamlu sind pineqartillugu tarneq kisiat aallaavigalugu taaguusiisoqartarpoq, taamaattumik nappaatinut tunngasut assigiinngitsut kalaallisut taaguutaat immikkut aamma ersarissumik taaguuteqalernissaat eqqarsaatigalugit kalaallisut oqaatsit suut aallaavigalugit taagorneqassaneri suliareqqittariaassapput.

Kalaallisut oqaatsit assigiinngitsut makkua ilaatigut pineqarput: sila, tarneq, isuma, sianiutit, eqqarsartaaseq il.il.

6. Allagartaq kalaallisuunngortitassaq (27.august 2010) – mailikkut suliareqareerpoq, ima siunnersuusiorneqarluni: intern varsling - brand
sumiiffimmi kalerrisaarut - ikuallattoorneq

7. Andetsprog kalaallisut (1.sept.2010)

Oqaasiliortut eqqartorpaat andetsprogip kalaallisut taaguutaa, isumaqatigiippullu nunatsinni status pillugu eqqartuinermi *tapertaralugit oqaatsit* atorneqartartoq, kisiannili oqaatsinik ilinniartitsinermi, tassa pædagogik aamma eqqarsaatigalugu *aappaattut oqaatsisut* taaneqassasoq.

Taamaattumik assersuutigalugu:

Grønlandsk som andetsprog tassaassaaq Kalaallisut, aappaattut oqaatsisut. Grønlandsk som fremmedsprog - Kalaallisut, allamiut oqaasiisut.

8. Kitaamiutut tunumiutut avanersuarmitullu ordliste? (1.sept .2010)

Saaffiginnittoqarpoq aperisoqarluni Oqaasileriffik Oqaasiliortulluunniit ordlistiliulersaalinningsut, tamannali maanna killiffimmi pilersaarutaanngitsoq ilisimatitsissutigineqassaaq.

Oqaatsit pillugit Oqaasileriffimmi suliassat maannamut annertoreermata, kiisalu nukissat, aningaasat suliassaareersullu ilaleqqinnissaat maannakkuugallartoq inuttassaqartinneqannginnerat peqqutigalugit suliamik nutaamik taamaattumik Oqaasileriffik aallartitsinialersaanngilaq, naak nalunaarsukkanik peqareeraluartoq suliareqqitassatut ingerlateqqinneqarsinnaasunik.

9. Pressenævn kalaallisut (3.sept.2010)

Naak pisortatigut akuerisamik taaguummik peqanngikkaluartoq, taamaattoq taaguutit makkua atorneqarput:

Tusagassiinermut tunngasuni aalajangiisartut aammalu *Tusagassiorneq pillugu aalajangiisartut.*

Tamatununga tunngatillugu Oqaasiliortut aalajangiuppaat taaguut siulleq allanngortinnagu akuerisatut atorneqassasoq, kiisalu taaguutip aappaa imaalillugu: **Tusagassuisarneq pillugu aalajangiisartut.**

10. Porteføljetori (3.sept. 2010)

Saaffiginnittup taaguut qulaani pineqartoq pillugu saaffiginnissuteqarpoq Oqaasiliortunit oqaasertalerneqarsimangimmat utaqqiisaagallartumik taaguusiismallutik: Iliuusissat pillugit taamaassorinnineq.

Oqaasiliortut pineqartoq pisortatigoortumik ima taagorneqarnissaat isummiuppaat: - **Isumatusaarluni iliuitsinik eqqarsaatersuutit.**

Tassani taaguusiinermi tunngavilersuutigineqarpoq teoriip imarisaata paasineqarnera qitiutillugu kalaallisut oqaasertalernissaa, tassa qallunaatuaa nutsiinannangikkaluarlugu (ass.teori) taamaattoq kalaallisut nammineerisamik taaguuteqartinnissaa ujartorneqarluni taamatut taaguuserneqarluni.

11."Kulturpuljen" Taqqissuut (9.sept. 2010)

Kommuneqarfik Sermersooq saaffiginnippoq kultureqarnermut aningaasaliissutit 'Kulturpuljen' kalaallisut ima taaguuteqarpat qanoq issanersoq: *Taqqissuut/Taqqissuutit.*

Taqqissuut taaguutissamut naapertuullunilu Oqaasiliortunit akuerineqarnera nalunaarutigineqassaaq.

12. qajaq, qajariaq, umiariaq (13.sept 2010)

Siuliani imaqarniliami aalajangiussat Oqaasileriffiup sapaatikku aallakaatittagaatigut tusarliunneqarmata tusarnaartartut ilaata siunnersuuteqarluni qisuariaataa eqqartorneqaqqippoq, Oqaasiliortullu nunatsinni kalaallisut oqaasillit qanoq taaguutinik pineqartuni atueriaaseqalersimanerat tunngavigalugu aalajangiussartik imaalersippaat:

Kano – kano, umiariaq

Kajak – qajariaq

Qajaq – qajaq

Tamannalu naqqiissutitut KNR-radiukkoortinneqaqqikkumaarpoq.

13. imusivoq, imoorisoq, imoortiterisoq

Atisanik passussineq pillugu sumiiffinni assigiinngitsuni assigiinngitsunik sumiorpaluutinngortartunik taaguusersuisoqartarpoq. Ass. atisanik manisineq, atisanik inioqqaaneq, atisanik pertiterineq, atisanik imusineq il.il.

Uani saaffiginnissummi pineqartoq tassaavoq atisanik pertiterineq, sumiiffiit ilaanni imusinermik taaneqartartoq. Saaffiginnittoq akineqassaaq oqaatsit taakua qulaani pineqartut tunngavimmikkut assigiimmata nagguigalugu 'imu-', imusinermili paasineqartarpoq ass.tupamik imusineq, allunaasamik imusineq, nutsat imusarpai, - tassa suna arlaat kaavitillugu iliuseqarneq.

Oqaatsilli imusivoq, imoorivoq aamma imoortiterivoq, isummamikkut arlaatigut assigiinngissuteqarnerat uiguuserneqarneranni pinngorpoq, tassa iliuseqarnerup qanoq ingerlanneqarnerani qangalu pineranik imaqartumik.

'imu- ' - ruller noget (sammen)

Imusivoq – piffissami aalajangersimarpiartumi sumik arlaanik ataatsimik aalajangersimasumik suliaqarneq, ass. ippassaq tupamik imusivoq, maannakkut tupamik imusivoq.

Imoorivoq – sunik aalajangersimasunik aralinnik imusisaqattaarnek, oqaaseq alla pissuseqataa 'pujoorivoq'

Imoortiterivoq – sunik arlalinnik arlaleriarluni suliaq taanna uteqattaarlugu suliaqarneq, oqaaseq alla pissuseqataa 'pujoortitserivoq'.

Taamaattumik naatsumik oqaatigalugu atisanut tunngatillugu oqaaseq, aamma ordbogini assigiinngitsuni atornekartartoq, naapertuunnerusoq tassaavoq: **pertiterivoq**.

14. Ordbogilerineq

Oqaasileriffimmi ordbogimik sulinerup qanoq ingerlanera nalunaarutigineqarpoq, aammalu Joint Committeemiit aningaasanik 10.000\$-inik pissarsisimanermit databasit kalaallisut oqaatsinik imallit nuunneqarnissaannut aningaasat ilaat atornekarnissaat ilisimatitsissutigineqarluni.

15. Allat

- a) Sundhedsvæsenets Disciplinærnevniip kalaallisut oqaasertassaanik saaffiginnittoqarmat siunnersuutaagallartutut nalunaarutigineqarnikuuvoq: *Peqqinnissaqarfimmi suliani malitassianik malinninniarnissamut tunngasunik aalajangiisartut*. Ataatsimiinnermili matumani naalisinneqarpoq imaalerluni:
Peqqinnissaqarfimmi aalajangiisartut.
- b) KNR-imit apeqqutigineqarpoq 'Qanoq-aa' aamma 'Qanoraa'-mik allanneqaannarsinnaannginnersoq. Oqaasiliortut tamatuminnga isumaqarput 'Qanoq-aa' atuinnaasasoq, taamaalillutik inuit namminnek sumiorpaluutitik atorlugit taaginnarsinnaaniassammassuk, ass. 'qanoraa, qanorngaa'.
- c) ORDBOGEN-imi berige nutserneqarsimavoq pisottorsarpaa-mik, tamatumalu oqaatsip qanoq isumaqarnera apeqqutigineqarmat akineqaannassaaq peqarnerulernermik isumaqartoq.
- d) Naggataagut Det Europæiske Union aamma Det Europæiske Fællesskab kalaallisut taaguuserneqarsimanngippata Oqaasiliortut qanoq siunnersuuteqarsinnaanersut apeqqutigineqartoq pillugu ima aalajangiisoqarpoq:

EU - Europami naalagaaffiit suleqatigiiffiat

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Carl Chr. Olsen
Siulittaasoq

Katti Frederiksen
Allatsi

Ullormi ataatsimiinnermi oqaatsit akuerisat:

[Kalaallit Nunaanni] Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiit-p naalisarnera:
PiSiu

Bæredygtighed – **pijuartitsineq, nungasaataanngitsumik**

Omtanke – **isumatusaartumik, mianersortumik**

Omsorg (pinngortitamut tunngatillugu) – **tungiuineq, isumaginninneq**
- taakkunungalut tamanut taaguutitut: **'sajaatsuuneq'**

intern varsling – brand - **sumiiffimmi kalerrisaarut – ikuallattoorneq**

Grønlandsk som andetsprog - **Kalaallisut, aappaattut oqaatsisut.**
Grønlandsk som fremmedsprog - **Kalaallisut, allamiut oqaasiisut.**

Pressenævn: **Tusagassiinnermut tunngasuni aalajangiisartut** aamma
Tusagassiuisarneq pillugu aalajangiisartut.

Porteføljeteori - **Isumatusaarluni iliuitsinik eqqarsaatersuutit.**

"Kulturpuljen" Kommuneqarfik Sermersooq – **Taqqissuut**

Kano – **kano, umiariaq**

Kajak – **qajariaq**

Qajaq – **qajaq**

Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn - **Peqqinnissaqarfimmi aalajangiisartut.**

EU - **Europami Naalagaaffiit Suleqatigiiffiat**